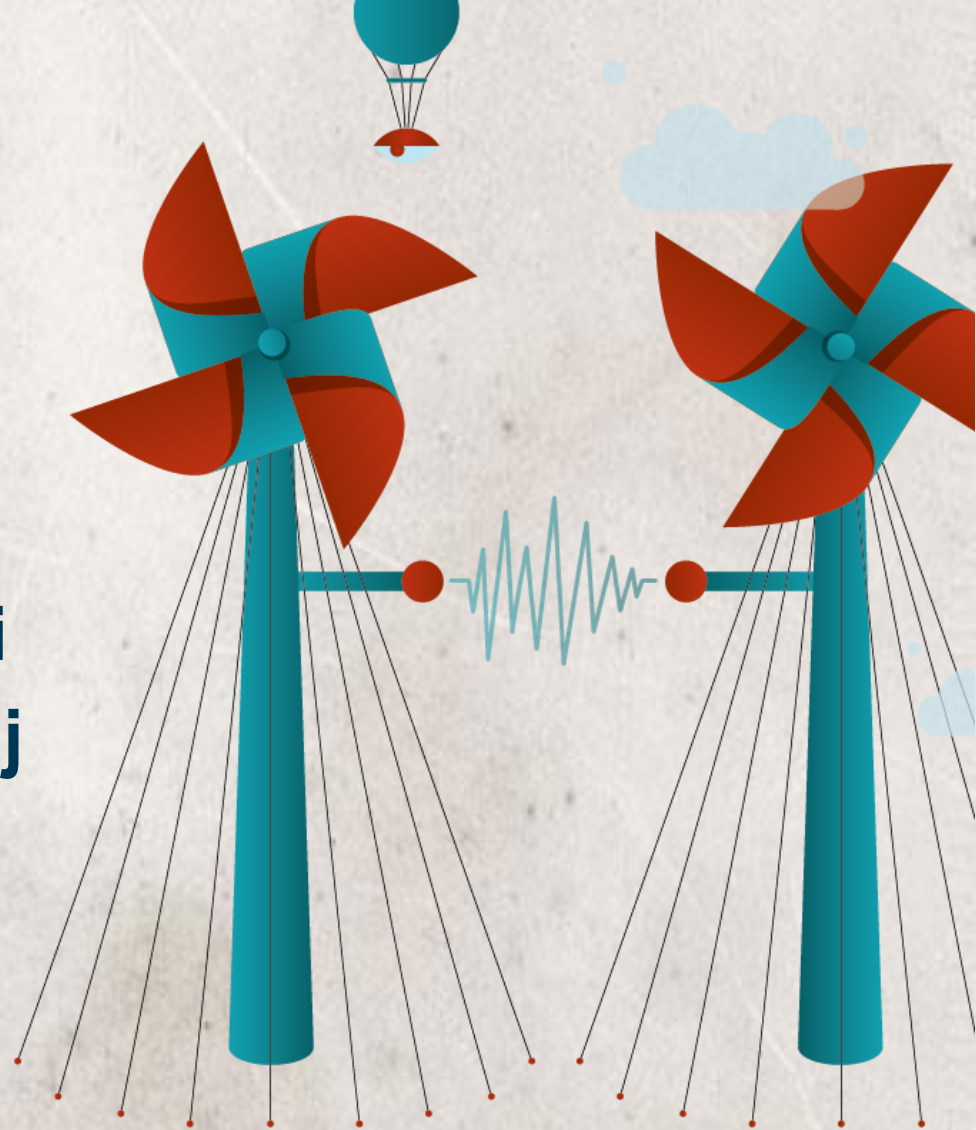

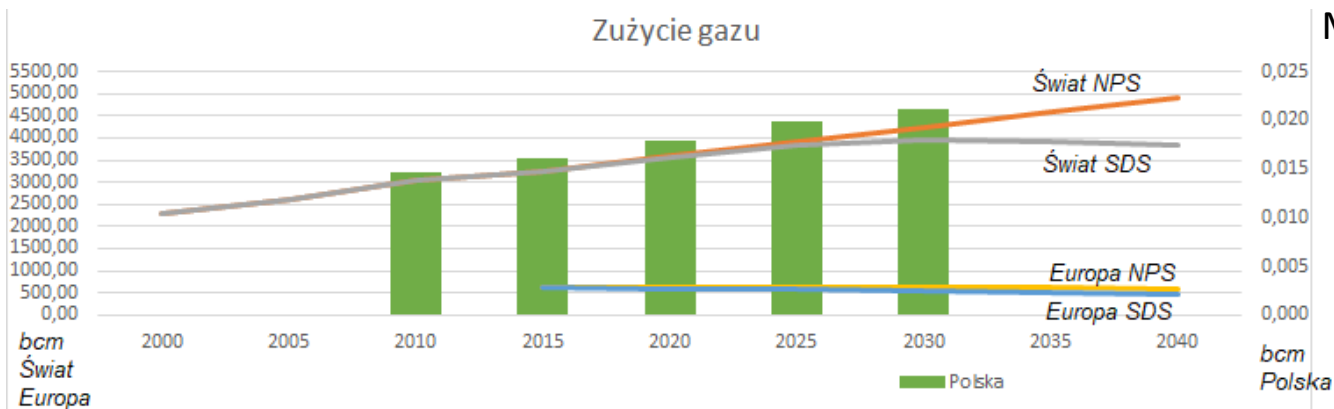
**Gaz ziemny
w nowej perspektywie
budżetowej
Unii Europejskiej
w okresie transformacji
gospodarki europejskiej**

**radca prawny Kamil Iwicki
radca prawny Adam Wawrzynowicz**

www.wawrzynowicz.eu

Przewidywane zapotrzebowanie na gaz do 2040 r.

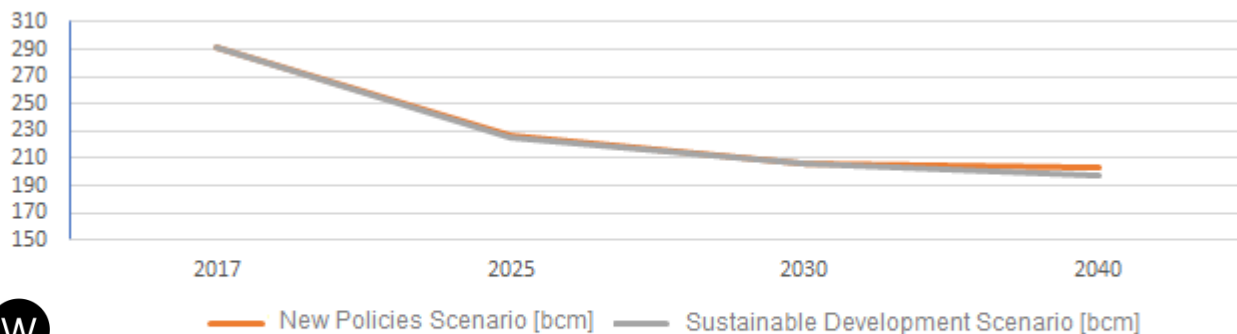

Źródła: MAE World Energy Outlook 2018, Sprawozdanie Ministra Energii z wyników monitorowania bezpieczeństwa dostaw gazowych, Warszawa 2017

Zgodnie z danymi opublikowanymi przez Międzynarodową Agencję Energii, **zużycie gazu na świecie w najbliższych dziesięcioleciach będzie rosnąć**, niezależnie od przyjętego scenariusza. **Dla Europy przewiduje się utrzymanie poziomu** zużycia do 2030 r.

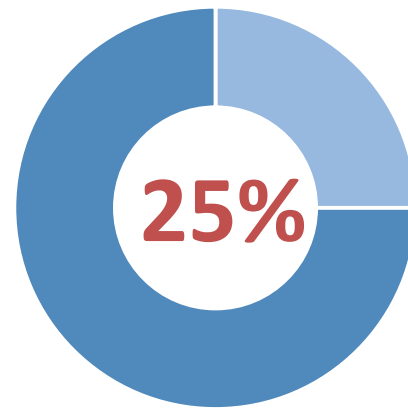
Zgodnie z danymi prezentowanymi przez Ministerstwo Energii w sprawozdaniu dot. bezpieczeństwa dostaw paliw gazowych za rok 2017 **zużycie gazu w Polsce do 2030 r. ma systematycznie wzrastać.**

Produkcja gazu w Europie

Źródło: MAE World Energy Outlook 2018

MAE przewiduje, że w 2040 r. gaz ziemny będzie stanowił **25% światowego miks energetyczny**

MAE prognozuje jednocześnie **wyraźny spadek produkcji gazu w Europie, co w konsekwencji może przełożyć się na zwiększenie importu tego surowca.**

Na poziomie UE może to oznaczać kontynuowanie projektów dywersyfikacyjnych niwelujących ryzyko nadmiernego uzależnienia od dostaw gazu sieciowego ze wschodu.

Unijne cele w zakresie energii i klimatu do 2030 r.

**ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej
40% w porównaniu z rokiem 1990**

zgodnie z Deklaracją Rady Europejskiej z października 2014 r., EUCO 169/14

**minimalny udział energii z OZE w mieszkaniu energetycznym
UE na poziomie 32%**

*zgodnie z art. 3 Dyrektywy w sprawie promowania stosowania energii ze
źródeł odnawialnych (2018/2001)*

**zwiększenie efektywności energetycznej o 32,5%
w stosunku do prognoz**

*zgodnie z nowelizacją Dyrektywy ws. efektywności energetycznej
(dyrektywa 2018/2002)*

Regulacje kluczowe dla perspektyw wykorzystania gazu ziemnego w UE

Komunikat Komisji „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni. Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021-2027”, 2.5.2018, COM(2018) 321 final wraz z załącznikami

Projektowane rozporządzenie ws. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności, 29.5.2018, COM(2018) 372 final [po I czytaniu w Parlamencie Europejskim]

Pakiet Zimowy, w tym nowelizacja dyrektywy ws. efektywności energetycznej (dyrektywa 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r.) i nowelizacja dyrektywy ws. efektywności energetycznej budynków (dyrektywa 2018/844 z dn. 30 maja 2018 r.)

Wieloletnie Ramy Finansowe i podział budżetu UE na poszczególne polityki są **na etapie negocjacji i uzgodnień z Radą Europejską**. Opublikowano **projekty** podstawowych dokumentów

Z 8 propozycji legislacyjnych wchodzących w skład Pakietu Zimowego **cztery zostały już przyjęte**, zaś pozostałe są na **końcowym etapie ścieżki legislacyjnej**.

W projektowanych obecnie ramach polityki budżetowej UE na lata 2021-2027 gaz ziemny jest najczęściej stawiany na równi z innymi paliwami kopalnymi

Brak wsparcia z EFRR i Funduszu Spójności na inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, dystrybucji, składowania lub spalania paliw kopalnych, z wyjątkiem inwestycji związanych z czystymi ekologicznie pojazdami (art. 6 ust. 1 lit. h projektu rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności 2018/0197/COD)

Ograniczenie udziału w rynku mocy dla jednostek emitujących powyżej 550 g CO₂/kWh energii elektrycznej w przypadku produkcji z paliw kopalnych (art. 22 ust. 4 projektowanego rozporządzenia ws. wewnętrznego rynku energii elektrycznej 2016/0379(COD))

Pełna dekarbonizacja zasobów budowlanych do 2050 r. – zastąpienie paliw kopalnych rozwiązaniami alternatywnymi (nowelizacja dyrektywy ws. efektywności energetycznej budynków - dyrektywa 2018/844 z dn. 30 maja 2018 r.)

Dekarbonizacja budynków do 2050 r.

W lipcu 2018 r. weszła w życie Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. **zmieniająca dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków** i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, która ma na celu zagwarantowanie państwom członkowskim **nowych narzędzi, które pomogą im w osiągnięciu celu w zakresie efektywności energetycznej**. Dyrektywa ma być transponowana do krajowych porządków prawnych do dnia 10 marca 2020 r.

Jednym z nowych narzędzi zagwarantowanych przez nowelizację są **długoterminowe strategie renowacji**, służące wspieraniu renowacji krajowych zasobów budynków mieszkaniowych i niemieszkaniowych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, aby **zapewnić do 2050 r.** wysoką efektywność energetyczną i **dekarbonizację zasobów budowlanych**, umożliwiając opłacalne przekształcenie istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii.

▶ **dekarbonizacja polegać ma na zaprzestaniu wykorzystywania węgla i paliw stałych w sektorze budownictwa i zastąpieniu wszystkich paliw kopalnych bardziej zrównoważonymi alternatywnymi rozwiązaniami (np. gazy odnawialne)**

▶ *niemal zerowa lub bardzo niska ilość* wymaganej energii powinna pochodzić w bardzo wysokim stopniu z **energii ze źródeł odnawialnych**, w tym biomasy i biogazu

▶ różnica w podejściu do gazu ziemnego w polityce klimatycznej UE i Polski – ryzyko w zakresie perspektyw na dofinansowanie z funduszy unijnych programów takich jak program „Czyste powietrze”, w zakresie w jakim przewiduje on np. dotacje na wymianę kotłów starego typu na nowoczesne kotły gazowe

Gaz w perspektywie budżetowej UE na lata 2021-2027

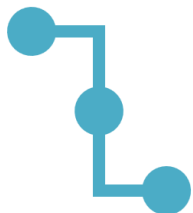
**Główne źródła wsparcia:
Instrument „Łącząc
Europę”,
EFRR, Fundusz Spójności**

Wsparcie dla budowy inteligentnych i scyfryzowanych sieci energetycznych

Dekarbonizacja transportu – wsparcie dla paliw alternatywnych

Rozwój wykorzystania gazów odnawialnych – wodoru, zielonego metanu, biometanu

Wsparcie dla budowy inteligentnych i scyfryzowanych sieci

Inwestycje w rozwój sieci gazowych będą wspierane w następującym zakresie:

- Rozwój **sieci transeuropejskich**,
- Ukończenie priorytetowych odcinków sieci energetycznych mających podstawowe znaczenie dla rynku wewnętrznego,
- Realizacja inteligentnych i scyfryzowanych sieci energetycznych, aby osiągnąć cele w zakresie **połączeń międzysystemowych i zwiększyć bezpieczeństwo dostaw**,
- Wsparcie dla rozwoju **systemów magazynowania energii** na szczeblu lokalnym z EFRR i Funduszu Spójności,
- Przewidywana wysokość wsparcia dla zadania w zakresie sieci energetycznych w ramach instrumentu „Łącząc Europę”: 8.650 mln euro

Wsparcie dla dekarbonizacji transportu

Inwestycje dotyczące rozwoju rynku paliw alternatywnych będą wspierane w następującym zakresie:

- Tworzenie europejskiej **sieci infrastruktury** na potrzeby ładowania i stosowania paliw alternatywnych,
- Wsparcie **dla innych form priorytetowego traktowania** rodzajów transportu przyjaznych dla środowiska,
- Wsparcie dla inwestycji związanych z czystymi ekologicznie pojazdami jako jedyne inwestycje związane z paliwami kopalnymi dopuszczone do wsparcia w ramach EFRR i Funduszu Spójności

Inwestycje dotyczące rozwoju wykorzystania gazów odnawialnych:

- Należy się spodziewać, że środki z funduszy europejskich będą przeznaczane na finansowanie m.in. wykorzystania tzw. gazów odnawialnych, tj. zielonego wodoru, zielonego metanu i biometanu,
- Wykorzystanie gazów odnawialnych coraz częściej stawia się jako **jedno z najważniejszych zadań w zakresie wykorzystania gazu i sieci gazu ziemnego**,
- Komisja Europejska wskazała, że gazy odnawialne i technologia Power-to-X odegrać mogą **kluczową rolę w ogrzewaniu budynków oraz w przemyśle** (Komunikat KE „Czysta planeta dla wszystkich”, 28.11.2018 r., COM(2018) 773 final),
- Istotną kwestią jest także wykorzystanie istniejącej infrastruktury do transportu coraz większej ilości wodoru i gazów odnawialnych w całej Europie – na wagę **finansowania ze środków europejskich rozwoju tych technologii** wskazali m.in. Ministrowie państw UE-członkowie Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii w Deklaracji o zrównoważonej i inteligentnej infrastrukturze gazowej z dn. 2.04.2019 r.,
- Możliwe źródła finansowania: EFRR i Fundusz Spójności (w zakresie rozwoju regionalnego), program „LIFE”

Perspektywa dla polskiego rynku gazu ziemnego

Końcowy kształt budżetu UE nie jest jeszcze znany, jednak nawet w przypadku braku wsparcia z funduszy UE dla projektów gazowych **perspektywy dla rozwoju wykorzystania gazu ziemnego w Polsce wydają się dobre.**

➔ W Polsce zwiększenie wykorzystania gazu może w sposób istotny **przyczynić się do walki ze smogiem** (np. poprzez wymianę pieców starego typu na nowoczesne kotły gazowe w ramach programu „Czyste powietrze”).

➔ Z kolei ewentualne zastosowanie na szeroką skalę technologii przedeksploatacyjnego odmetanowania pokładów węgla **potencjalnie może okazać się skutecznym narzędziem ograniczania emisji gazów cieplarnianych**, które pozwoli zapobiec ucieczce do atmosfery znacznych wolumenów metanu z kopalń.

➔ W dalszym ciągu kontynuowane będą **projekty związane z gązomobilnością**.

➔ Uwzględniając prognozowany wzrost zapotrzebowania na gaz ziemny oraz zakładając ograniczone możliwości zwiększania wydobycia krajowego gazu należy przyjąć, że **projekty dywersyfikujące źródła i kierunki dostaw gazu ziemnego** będą nadal odgrywać istotną rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego Polski i innych państw członkowskich UE – należy przewidywać, że projekty infrastrukturalne związane z dywersyfikacją dostaw **będą też w dalszym ciągu wspierane ze środków europejskich m.in. w ramach programu „Łącząc Europę”**, nakierowanego na rozwój priorytetowych połączeń transgranicznych w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego,

➔ Projekty promujące wykorzystanie gazu ziemnego potencjalnie będą mogły liczyć na **wsparcie ze środków krajowych**, np. w ramach systemu wsparcia wysokosprawnej kogeneracji, programu Czyste powietrze, jak również w ramach krajowej polityki energetycznej przewidującej m.in. wzrost gazyfikacji gmin (PEP 2040).

Dziękuję za uwagę.

